

74
2007

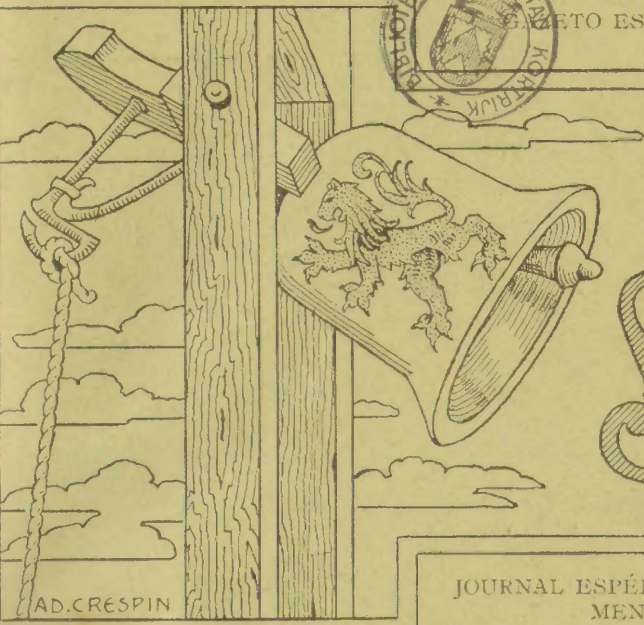
4me Année, N° 1.
Septembre 1905 (N° 37)

4^a Jaro, 1^a Numero.
Septembro 1905 (N° 37)

4e Jaar, N° 1.
September 1905 (N° 37)

GAZETO ESPERANTISTA BELGANTA CIUMONATE EN BELGUJO.

LA BELGA SONORILO

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE
MENSUEL.

BELGISCH ESPERANTISCH
MAANDSCHRIFT.

Oficiala Organo de la « Belga Ligo Esperantista »
kaj de la Belgaj Ligaj Grupoj.
Aliginta al la Unuigo de la Perioda Belga Gazetaro.

Organe officiel de la « Ligue Esperantiste Belge »
et des Groupes Belges Affiliés.
Affilié à l'Union de la Presse Périodique Belge.

Officieel orgaan van den « Belgischen Esperantischen Bond » en
der Belgische aangesloten Groepen.
Aangesloten bij het Verbond der
Belgische periodische Nieuwsbladen.

DIREKTORO : DOKTORO M. SEYNAEVE.
REDAKTORO-ADMINISTRANTO : J. COOX, DUFFEL (Belgujo).

Prix des Abonnements :

Abonnement simple (au moins 1 an)	4,00 fr.
Avec inscription à la Ligue	5,00 fr.
Membre protecteur de la Ligue avec abonnement (Voir Statuts p. II)	au moins 10,00 fr.
En numéro	0,40 fr.
Collections des trois premières années	chacune 5,00 fr.
pour l'étranger	6,00 fr.

Inschrijvingsprijs :

Enkele inschrijving (ten minste 1 jaar)	4,00 fr.
Met inschrijving in den Bond.	ten minste 5,00 fr.
Bond-Beschermer (maandschrift inbegrepen, zie Standregelen, p. II)	ten minste 10,00 fr.
Een nummer	0,40 fr.
De drie vorige jaren	ieder 5,00 fr.
Buitenland	6,00 fr.

A BONOJ : 4 fr. ĉiujare. — Unu n° 0,40. — Kolektoj de antaŭaj jaroj, ĉiu 6,00 fr.

La date initiale de l'abonnement est le 1er Septembre. — Si
l'on s'abonne dans le courant de l'année, on reçoit les Nos
de l'année déjà parus.

Het jaar begint den 1^{en} September. — Indien men inschrijft in
den loop des jaars, ontvangt men de vorige nummers.

Adresser les abonnements, manuscrits,
annonces, etc., à :

Sendu abononjn, manuskriptojn, anon-
cojn, k. t. p. al :

Inschrijvingen, handschriften, annon-
cen, enz., te zenden aan :

S^{ro} J. COOX, DUFFEL (Belgujo).

ENH AVO.
(Sommaire. — Inhoud.)

Al la Belgaj Esperantistoj.
Al ĉiuj amikoj de La Belga Sonorilo.
Kelkaj vortoj pri la nova Redakcio.
Eĥoj de la Kongreso.
El la parolado de D^{po} Zamenhof.
Diversaĵoj.

Kroniko Belga. — Eksterlando.
Esperanto en Kongreso de Mons.
Konkurso Hachette.
Franca-Flandra Fako.
Alvoko al la Belgaj Esperantistoj.
Belga Ligo Esperantista.

A.-J. WITTERYCK-DELPLACE,

IMPRIMEUR-ÉDITEUR

BRUGES. NOUVELLE PROMENADE. 4.

DRUKKER-UITGEVER

BRUGGE, NIEUWE WANDELING, 4.

Belga Ligo Esperantista

Ligue Espérantiste Belge.

Belgische Esperantische Bond.

COMITÉ EXÉCUTIF.

UITVOEREND KOMITEIT.

Président (Voorzitter) : M. le Commandant CH. LEMAIRE.

Secrétaire Général (Algemeene Schrijver) : M. le Dr M. SEYNAEVE, Heule-Courtrai.

Secrétaire Administratif (Bestuur-Schrijver) : M. J. COOX, Duffel.

Membres (Leden) Mlle E. LECOINTE, MM. L. BLANJEAN, Jos. JAMIN, L. JAMIN, VAN DER BIEST-ANDELHOF, Dr R. VAN MELCKEBEKE.

Pour tous renseignements, adhésions, envois de rapports, etc., s'adresser au Secrétaire-Administratif :

Voor inlichtingen, inschrijvingen, opzending van verslagen, enz., zich wenden tot den Bestuur-Schrijver :

* Mr J. COOX, DUFFEL. *

EXTRAIT DES STATUTS :

ART. 1. — Il est fondé sous le titre de **Ligue Espérantiste Belge** (*Belga Ligo Esperantista*) une société des adeptes et des approbateurs de l'Espéranto en Belgique.

ART. 2. — La Ligue Espérantiste Belge a pour but de propager la langue auxiliaire internationale Espéranto, en dehors de toute question politique ou religieuse, et d'étendre les relations de la Belgique avec l'étranger.

ART. 3. — Pour atteindre ce but, la Ligue crée un fonds social pour aider les groupes Espérantistes, assurer l'existence de l'organe officiel de la Ligue, éditer et répandre des imprimés de propagande, organiser des conférences, des cours et des expositions espérantistes, et réaliser ou aider à réaliser tout projet qui, après mûr examen de la part du comité, aura été reconnu utile.

ART. 5. — Les cotisations des membres sont fixées comme suit :

a) Tous les membres de la Ligue paient une cotisation annuelle minima de 1 fr. ou versent une fois pour toutes une somme de 25 francs.

b) Les membres qui paient une cotisation annuelle d'au moins 10 francs, ou qui versent en une fois la somme de 200 francs, reçoivent le titre de *Membre Protecteur*.

c) Les membres, qui paient une cotisation annuelle d'au moins 25 francs ou qui versent en une fois la somme de 500 francs, sont nommés *Bienfaiteurs de la Ligue*.

Aux Membres Protecteurs et Bienfaiteurs la Ligue sert de droit l'organe officiel.

ART. 12. — Une assemblée générale de la Ligue a lieu chaque année. A cette réunion le Comité présente entre autres un rapport sur l'activité de la Ligue et la gestion financière de l'année écoulée.

Les membres absents ne peuvent voter que pour l'élection des membres du Comité.

L'ordre du jour est envoyé aux membres au moins 10 jours avant l'assemblée.

ART. 13. — La Ligue choisit comme organe officiel la revue *La Belga Sonorilo*. Cette revue est complètement indépendante de la Ligue. Elle imprime les rapports, avis, communications et autres documents que lui envoie le Comité de la Ligue. Elle publie une fois les noms de tous les membres de la Ligue et dans chaque numéro les noms des membres du Comité d'Honneur.

Uittreksel der Standregelen.

ART. 1. — Onder den titel «**Belgische Esperantische Bond**» (*Belga Ligo Esperantista*), is een Bond gesticht tusschen de personen welke in België het Esperanto beoefenen of goedkeuren.

ART. 2. — De Belgische Esperantische Bond heeft voor doel buiten alle politieke of godsdienstige strekking, de Hulpwereldtaal Esperanto te verspreiden en de betrekkingen van België met het buitenland te bevorderen.

ART. 3. — Om dit doel te bereiken sticht de Bond een geldfonds ten einde de Esperantische groepen te helpen, het bestaan van het officieele blad van den Bond te verzekeren, allerhande propagandaschriften uit te geven en te verspreiden, Esperantoleergangen, voordrachten en tentoonstellingen in te richten, en alle ontwerpen welke na rijpe overweging van het Bondsbestuur voordeelig blijken, te verwezenlijken of aan de uitvoering ervan mede te werken.

ART. 5. — De bijdragen der leden zijn vastgesteld als volgt:
a) Alle leden betalen eene jaarlijkse bijdrage van ten minste 1 fr. ofwel storten eens voor al de som van 25 fr.

b) De leden welke eene jaarlijkse bijdrage van ten minste 10 fr. ofwel de som van 200 fr. in eens storten, worden opgenomen als *Beschermleden*.

c) De leden welke eene jaarlijkse bijdrage van ten minste 25 fr. ofwel 500 fr. in eens geven, verkrijgen den titel van *Weldoeners van den Bond*.

De *Beschermleden* en de *Weldoeners* ontvangen kosteloos van wege den Bond het officieel blad.

ART. 12. — De algemeene vergadering van den Bond geschiedt jaarlijks. In deze vergadering geeft het komiteit onder andere verslag over zijne werking en over de uitgaven van het verleden jaar. De afwezige leden mogen per brief stemmen maar dit slechts voor de te kiezen komiteitsleden.

De dagorde wordt ten minste tien dagen vóór de vergadering aan de leden gezonden.

ART. 13. — De Bond neemt als officieel orgaan het blad «*La Belga Sonorilo*».

Dit blad is gansch onafhankelijk van den Bond. Het neemt alle verslagen, berichten, mededeelingen en andere stukken op welke het van het Bestuur van den Bond ontvangt. Het kondigt eenmaal de namen aller leden af en vermeldt in ieder nummer de namen der leden van het Eerekomiteit.

4me Année, N° 1.
Septembre 1905 (N° 37)

4° Jaro, 1^a Numero.
Septembro 1905 (N° 37)

4° Jaar, N° 1.
September 1905 (N° 37)

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA ĈIUMONATE EN BELGUJO.

Oficiale Organo de la «**Belga Ligo Esperantista**»

kaj de la Belgaj Ligaj Grupoj.

Aliginta al la Unuigo de la Perioda Belga Gazetaro.

Organo officiel de la «**Ligue Espérantiste Belge**» et des
Groupes Belges Affiliés.
Affilié à l'Union de la Presse Périodique Belge.

Officieel orgaan van den «**Belgischen Esperantischen Bond**» en der
Belgische aangesloten Groepen. — Aangesloten bij het Verbond
der Belgische periodische Nieuwsbladen.

DIREKTORO : DOKTORO M. SEYNAEVE.

REDAKTORO-ADMINISTRANTO : J. COOX, DUFFEL (BELGUJO).

Al D^{ro} L. Zamenhof, honorita de la Franca Landestraro per la ordeno de la Honora Legio, al nia glora kaj amata majstro, «**La Belga Sonorilo**» prezentas respektplenajn gratulojn.

Al ĉiuj Esperantaj Jurnaloj !

La nova redakcio de la «**BELGA SONORILO**» tre insiste petas ĉiujn Esperantajn kunfratojn ke ili bonvolu korekti en siaj jurnaloj la sciigojn koncernantajn la B. S., laŭ la ŝanĝoj montrataj sur la kovrilo :

1. La abonkosto de nia revuo estas de nun por ĉiuj landoj : 4 fr.

2. La nova adreso de la Administracio de nia revuo estas : S^{ro} J. Coox, Duffel (Belgujo).

Por transdonoj de abonoj, sendoj de komunikadoj kaj manuskriptoj, petoj pri sciigoj, anoncoj, k. c., oni sin turnu al la suprenomita Administracio. Por ĉiuj ĝeneralaj principaj demandoj koncernantaj la lingvon, la gazetaron, k. c., oni sin turnu al la Direkcio : D^{ro} M. Seynaeve, Heule-Courtrai.

De nun do, oni nenion plu pri la ĵurnalo sendu nek al S^{ro} J. Jamin nek al S^{ro} L. Vandersleyen.

LA REDAKCIO.

Al la Belgaj Esperantistoj

de Kom^{to} Ch. LEMAIRE.

Okaze de mia reveno en mian landon, mi petas miajn esperantistajn amikojn ke ili akceptu miajn korajn dankojn pro la helpo kiun ili donis al nia grava afero dum mia foresto.

Mi estas treege danka al S^{ro} Jamin pro tio ke li havigis al la « *Belga Sonorilo* » lokon rimarkindan inter la esperantista gazetararo.

Pro sia sindono li ofte forlasis siajn proprajn utilojn, kaj nun devo estas ke mi liberigu lin de la tasko kiun li tiel bone plenumis dum pli ol 3 jaroj, kvankam li estis promesinta tion fari nur dum 18 monatoj.

Sinjoro Jamin kaj mi, ni komisiis hodiaŭ nian amikon D^{on} Seynaeve por ke li direktu la « *Belga Sonorilo* ».

Ne povante transdoni al aliaj personoj miajn laborojn pri Afriko, mi povas nur rediri al Jamin kaj Seynaeve kiom mi ŝatas ilian nelaceblan sindonemon, ilian memforgesemon, ilian malprofitemon.

Tutkore, dankon al ambaŭ, kaj ankaŭ al iliaj sindonaj kunlaborantoj S^{oj} L. Blanjean kaj L. Vandersleyen.

Mi ne dubas ke niaj partianoj konservos por la unua Direktoro de la *Belga Sonorilo* daŭran memoron kaj ke ili sekvos samfide la novan kondukiston.

Ili pardonu min ĉar mi restos flanko, kvankam mi restos kapitano montranta la direkton, laŭ kiu la nova piloto gvidos nian barkon.

Kom^{to} CH. LEMAIRE.

Aux Espérantistes de Belgique

PAR LE COMM^e CH. LEMAIRE.

A l'occasion de mon retour au pays, je prie nos amis espérantistes de recevoir mes cordiaux remerciements pour l'aide qu'ils ont, pendant mon absence, apportée à notre grande cause.

Je suis profondément reconnaissant à M. Jamin d'avoir assuré à la « *Belga Sonorilo* » une place remarquable dans la presse espérantiste.

Son dévouement lui a fait oublier souvent ses propres intérêts, et il m'appartient aujourd'hui de le relever du poste qu'il a si dignement occupé pendant plus de 3 ans, alors que je n'avais sa promesse que pour 18 mois.

M. Jamin et moi confions aujourd'hui la conduite de la *Belga Sonorilo* à notre ami, le docteur Seynaeve.

Pour moi, qui ne puis remettre à d'autres mes travaux africains, je ne puis que redire à Jamin et à Seynaeve combien j'apprécie leur inlassable dévouement, leur abnégation, leur désintéressement.

De bon cœur merci à tous deux, ainsi qu'à leurs dévoués collaborateurs, MM L. Blanjean et L. Vandersleyen.

Je ne doute pas que nos partisans garderont au premier directeur de la *Belga Sonorilo* un souvenir constant, et qu'ils suivront le nouveau pilote avec le même entrain.

Ils me pardonneront de demeurer dans l'ombre bien que gardant le rôle de capitaine, et donnant l'orientation suivant laquelle le nouveau pilote guidera notre barque.

Comm^e CH. LEMAIRE.

Aan de Belgische Esperantisten

DOOR KOMM^e CH. LEMAIRE.

Ter gelegenheid van mijne terugkomst in het land, verzoeke ik mijne Esperantistische vrienden mijne hartelijke dankzeggingen te willen aanvaarden voor de medehulp, die zij gedurende mijne afwezigheid aan onze groote zaak hebben verleend.

Ik ben den Heer Jamin diep erkentelijk, omdat hij gedurende mijne afwezigheid aan de Belga Sonorilo eene merkwaardige plaats in de Esperantistische pers heeft verzekerd.

Zijne toewijding heeft hem dikwijls zijne eigen belangen doen vergeeten, en het is aan mij hem af te lossen van den post, dien hij zoo waardig gedurende meer dan 3 jaren heeft bekleed, hoewel hij mij slechts voor 18 maanden zijne belofte had toegezegd.

De Heer Jamin en ik, wij vertrouwen heden de leiding van de Belga Sonorilo aan onzen vriend Dr. Seynaeve.

Wat mij betreft, ik kan aan anderen mijne Afrikaansche werkzaamheden niet overlaten, ik kan enkel aan Jamin en Seynaeve herhalen hoe hoog ik hunne onvermoeibare verkleefdheid schat, hunne zelfverloochening en hunne belangloosheid.

Van harte dus, dank aan hen beiden, zoo ook aan hunne wakkere medewerkers de HH. L. Blanjean en L. Vandersleyen.

Ik twijfel er geenszins aan, dat onze partijgenooten den eersten bestuurder der Belga Sonorilo eene bestendige herinnering zullen wijden en dat zij met denzelfden geestdrift den nieuwen stuurman zullen volgen.

Zij zullen mij vergeven dat ik in de schaduw blijf, hoewel de rol van kapitein voor mij houdend en de noodige richting aanduidend, volgens welke de nieuwe stuurman ons schip zal te leiden hebben.

Kommandant LEMAIRE.

Al ĉiuj amikoj de

La Belga Sonorilo!

Nia agema revuo nun eniras la kvaran jaron de sia vivo kaj, laŭ sankta kaj respektinda kutimo, la Redakcio uzas tiun okazon por alrigardi dum kelkaj momentoj la jam faritajn progresojn kaj montri la ankoraŭ trafotajn rezultatojn; por danki la helpintajn amikojn kaj elvoki la fervoron, la subtenon de l' novaj adeptoj.

Antaŭ tri jaroj, en la momento kiam estis fondata ĉi tiu ĵurnalo, Esperanto estis preskaŭ nepre nekonnata en tuta Belgujo, escepte en Bruselo kie la agado de Kom^{to} Lemaire kaj de kelkaj liaj amikoj iom diskonigis la ideon, kaj en Antverpeno kie la ĵusa Esperanta Fako de la Maraja Ekspozicio vekis la atenton kaj bonege preparis prilaboreblan kampou. Sed de tiam, kiom da progresoj! De tiam, kiom da energiaj klopodoj! En ĉiuj flankoj de la lando paroladoj estis farataj, ĵurnalaj artikoloj estis presataj, grupoj estis fondataj; eĉ ne dum unu tago ĉesis la penado: ĉi tie fervora grupo per grandegaj afiŝoj anoncas kursojn, tie alia organizas festojn kaj ekspoziciojn pri kiuj raportas la tuta urba gazetararo; hodiaŭ flandra ilustrata revuo konigas en ĉiuj flandraj vilaĝoj, en ĉiuj vilaĝaj lernejoj nian lingvon kaj ricevas centojn da aprobaj leteroj; la sekvantan tagon, franca universitata profesoro travizitas tutan Belgion kaj resonigas la solenajn universitatajn ĉambregojn per la ejoj de la Zamenhofa lingvo; Esperanto estas instruata al ĉiuspecaj lernantoj: al ĉiugradaj studentoj en la lernejoj, al laboristoj kaj oficistoj en la popolaj universitatoj kaj poliglota kluboj, al religiaj seminarioj kaj monaĥejoj, al malfeliĉaj blinduloj kaj surdmutuloj en iliaj institutoj; kaj, dume, en ĉiu monato, la *Belga Sonorilo* sen ia ĉeso disportas al ĉiuj tiuj malsamaj kuraĝuloj iom da nutraĵo por ilia fervoro, ĉiumonate sonigas en la tuta lando alvokan sonadon al ĉiuj energiaj progresamuloj!

Nun, ŝajnas ke alvenis labora momento por unuigi ĉiujn disajn batalantojn kaj batalionojn de nia belga Esperantista armeo, por ilin ĉiujn kunligi per potenca ligo kiu ne nur povos havigi al ili potencajn armilojn por trafi ilian celon, sed ankoraŭ kiu mem, per propraj fortoj, eniros la batalkampojn kaj certe trapos plej efikajn batojn. Tial, por tiu celo, estis ĵus fondata la « *Belga Ligo Esperantista* », kiu elektis, kiel oficialan organon, nian revuon « *La Belga Sonorilo* ».

De nun do, plifortigitaj per nia nova unuiga organizacio, energie direktotaj de nia senlaciĝa Komandanto Lemaire, sensanceliĝe kaj sentime ni antaŭeniros sur la vojo de l' sukceso. Ĝis nun, « *La Belga Sonorilo* » sola elportis la tutan penadon de la propagando, sola elpasis ĉiujn elspezojn, kvankam ĝiaj enspezoj ne sufiĉis por pagi eĉ la solan ĵurnalan koston; de nun, la « *Belga Ligo* » zorgos pri kaj nur pri la propagando kaj la ĵurnalo povos nepre klopodi per senĉese pliboniĝi kaj pligrandiĝi.

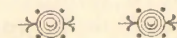
Kuŝas antaŭ ni matura kampo, en niaj manoj ni tenas akriĝitajn laborilojn: Ni ne ripozu, ni ne maluzu la momenton tiel favoran, ni plenbrake alprenu la oran rikolton. Jam de longe forpasis la malfacilaj penoj de la plugado kaj de la semado,

forpasis la batoj de l' kontraŭbatalantaj ventegoj; inter la miloj da ĉiufanken disĵetitaj greneroj, unu falis en bonan teron, kreskis, kaj naskis la fieran arbon, kies riĉaj fruktoj nun maturiĝas: sub ĝia ampleksa branĉaro ni ne senlaboreme kuŝiĝu, sed kun nova kuraĝo ni ĝin perforte skuadu kaj ni deĵetos sennombrajn fruktojn.

La ĵusa famega Kongreso kaj la triumfa vojaĝo de nia Majstro tra Francujo kaj Anglujo en ĉiuj flankoj incitis simpatian scivolemon; la fondo de la « *Belga Ligo* » kaj la subteno de la « *Belga Sonorilo* » ankoraŭ plifaciligas la laboron de la Belgaj propagandantoj: ni sentime montriĝu antaŭ la mondo, ni obstine bataladu, kaj sukceso, certa kaj rapida sukceso, kiel en Francujo, Anglujo kaj Germanujo, tiel en nia kara Belgujo gloros nian penadon.

Vi ĉiuj, progresemaj amikoj de la lingvo internacia, vi kiuj senĉese staris kaj batalis por la ideo, aŭ vi kiuj laciĝis pro la ŝajna nesukceso kaj dubante eliris el niaj vicoj, aŭ vi kiuj nun aliĝas al nia batalantaro, vi ĉiuj alvenu al ni, sub la verdan esperigan standardon, kaj, incitataj per nova kuraĝo, donu al ni vian malavaran helpon. Belgaj amikoj, neniu el vi restadu ekster nia anaro; se ne estas eble al vi mem propagandadi, almenaŭ ne rifuzu kelkajn monerojn al tiuj kiuj sen ia ĉeso, sen ia profito, oferas sian tutan tempon, sian plenan energion por la sukceso de plej homama ideo. Alvenu ĉiuj en nian Ligan rondon, super kiu kaj por kiu nia Belga Sonorilo senlace daŭrigos sonadi la alvokon al ĉiuj progresemaj homoj!

D^{ro} M. SEYNAEVE.

Kelkaj Vortoj pri la Nova Redakcio.

Kiel estas anoncite en la lastaj numeroj, okazis kelkaj ŝanĝoj en la direkto, la redakcio kaj la eksteraĵo de nia revuo. Sed, antaŭ ĉio, mi tuj diru ke nenia malpaco inter la antaŭaj redaktoroj kaŭzis ilin. Kelkaj el niaj amikoj, precipe la antaŭa ĉefredaktoro, S^{ro} J. Jamin, pro personaj kaj profesiaj kaŭzoj, ne plu povas oferi al la ĵurnalo regulan kaj ĉiutagan laboradon, sed ili ĉiuj daŭrigos alporti al ĝi neregulan sed tre sindoneman kunverkadon. Tre ofte do la legantoj povos legi artikolojn verkitajn de S^{roj} J. Jamin, L. Blanjean kaj aliaj.

Sed ankaŭ kun novaj tre lertaj amikoj, jam en ĉi tiu numero, ili konatiĝos. S^{ro} J. Coox, tre fervora kaj agema propagandisto, akceptis la pezan ŝarĝon de l' redaktado kaj de l' administrado; S^o F. de Roy, redaktoro ĉe l' granda Antverpena ĵurnalo « *La Metropole* », kiu tiel multe kunhelpis al nia progresado en Antverpeno, sin okupas precipe pri la franca parto kaj S^{ro} A. Vander Biest-Andelhof, alia tre ŝatinda reprezentanto de la fama Antverpena grupo, pri la flandra parto.

La ĵurnalo ankaŭ iom aliformiĝos. De nun, ĝi enhavos nur tre malmultajn artikolojn tradukatajn france kaj flandre sed ĝi montros apartajn francajn kaj flandrajn artikolojn. Ĝi enhavos, plie, novajn rubrikojn: *Bibliografio* kiu tre serioze analizos kaj taksos la novajn verkojn, *Diversaĵoj* kiu mallonge pritraktos ĉiuspecajn (artaĵn, sciencajn, amuzajn, k. c.) interesajn temojn, *Komunikaĵoj*, *Foŝta kesteto*,

Amuzajoj k. c. (*) Ni ankoraŭ aldonu la ĉiumonatan oficialan raporton de la *Belga Ligo Esperantista*. Post unu aŭ du monatoj, la kovrilo de la revuo duobligos kaj la interna folio, kiu montras resumon de la gramatiko kaj ĉiuspecajn praktikajn informojn por la novaj adeptoj, estos deprenebla kaj servos por propaganda uzado.

Estas espereble ke nia ĵurnalo, kun tia aranĝo, plaĉos ne nur al la belgaj sed ankaŭ al la eksterlandaj Esperantistoj. Ĉar, laŭ internacia vidpunkto, nia revuo, kiu ĝis nun ludis gravan rolon en la diskutado de l' plej gravaj demandoj de nia afero kaj estis rajte kalkulata inter la plej seriozaj kaj kredindaj naciaj gazetoj, daŭrigos tiel agadi kaj regule konigos sian liberan kaj senpartian opinionon pri la ĝenerala kondukado de nia entrepreno.

Pro tiu pligravigo kaj pligrandigo de la ĵurnalo, la abonkosto iom plialtiĝos: ĝi estos 4 frankoj por ĉiuj landoj. Sed sendube neniuj plendoj pri tio, ĉar certe « *La Belga Sonorilo* » fariĝos baldaŭ unu el la plej interesaj Esperantistaj revuoj.

La Direktoro.

(*) Pro manko da loko, ni povos presiĝi nur en la venonta numero la rubrikojn: *Bibliografio, Poŝta Kesteto, Komunikajoj, Amuzajoj.*

Ĉoj de la Kongreso.

La ĵurnalo « *Lingvo Internacia* » dediĉas sian tutan numeron de la 15^a de Aŭgusto al raporto pri la Kongreso. La legantoj tie trovos multajn detalojn kiujn ni ne povas enlokigi en nian revuon, ekzemple la belan paroladon de D^{ro} Zamenhof kiun li legis la 5^{an} de Aŭgusto en la teatro, je la malferma kunsido, la belan raporton de D^{ro} Bein, la diskutojn pri la elparolado, « pri Provizora Lingva Komitato », pri dua kongreso kaj cetere.

Ĉi tie ni skribos ankoraŭ kelkajn detalojn pri la tri lastaj tagoj de l' Kongreso, pri kiuj ni ne parolis en la unua raporto.

La jaŭdon, ĉirkaŭ 300 kongresanoj enŝipiĝis en la vaporsipon « *Onward* » kaj vizitis niajn samideanojn en Folkestone kaj Dover. En tiuj ambaŭ urboj la estraroj kaj la Komercaj Cambroj ricevis la vizitantojn kaj organizis diversajn festojn, festenojn kaj kunvenojn. La kora akcepto de la Angloj daŭrigis, eĉ pligrandigis la entuziasmon kiu naskiĝis en Boulogne.

Aliaj festoj kaj oficiala akcepto atendis la kongresanojn kiam ili elŝipiĝis en Calais, kaj vizitoj, festenoj, koncertoj memoriĝis ke la unua kongreso estis decidita la pasintan jaron en tiu urbo. La sukceso de la Kongreso grandiĝis pli kaj pli, kaj lastan koncerton oni organizis en la teatro de Boulogne, la sabaton vespere. Je la fino de la kunveno, kiam S^{ino} Rosa Junck denove deklamis la belan verkon de S^{ro} Clarence Bicknell, ĉiuj alestantoj bedaŭris ke tiuj frataj kunvenoj tiel baldaŭ finiĝis:

Kaj ni, amikoj karaj, baldaŭ ni disiros,
Sed ne fremduloj plu post tiu ĉi kunsido,
Ĉar Esperanto nin kunligas; ni nur diros:
Ĝis la revido!

S^{ro} kaj S^{ino} Zamenhof, antaŭ la Kongreso, vizitis Berlino'n kie ili pasigis tri tagojn kaj renkontis kelkajn Germanajn samideanojn. Poste ili veturis Parizon tra Lieĝo kaj Namuro. En la Franca ĉefurbo, la Esperantista grupo organizis belajn festojn pri kiuj ni jam raportis. D^{ro} Zamenhof vizitis ankoraŭ S^{ron} De Beaufront en Rouen kaj la presejon de la Presa Esperantista Societo en Parizo.

Post la Kongreso, gesinjoroj Zamenhof ripozis dum du tagoj en la kampara bieno de D^{ro} Javal kaj returne iris Varsovion tra Svisujo, kiun ili vizitis kaj kie ili renkontis S^{ron} Renard kaj kelkajn Svisajn amikojn.

La Kongreso decidis ke oni organizos kongreson ĉiujare; almenaŭ tion ĝi deziris unuanime. Por la venonta kongreso, dum 1906, oni proponis Anglujon, Germanujon aŭ Svisujon sed neniam lokon oni difinis. Aranĝo de kongreso estas tre grava afero kaj postulas ĉiutagan agadon de multaj organizantoj; monon kaj potencon helpon oni devos precipe ricevi de la Esperantistoj kaj ankaŭ de la urbanoj. Oni decidis ke la Komitato de la unua kongreso esploros la demandojn kaj tute povas decidis.

Ni intencis reprodukti kelkajn fotografiojn de la kunvenoj, sed pro diversaj kaŭzoj ni tion ne faros. Ni opinias ke, ĉar ni havas Ilustritan Esperantistan Revuon, niaj legantoj povos aĉeti kaj aboni la tre interesan gazeton « *Tra la Mondo*. » En ĝi ili trovos multajn belajn kliŝaĵojn, precipe la grupon starantan sur ŝtuparo de la Kazino; kvankam tiu grupo kalkulas nur ĉirkaŭ 250 vizaĝojn, tio estas diri kvaronon de la kongresanoj, ili renkontos en ĝi portretojn de multaj bonekonataj samideanoj: gesinjoroj Zamenhof kaj Michaux, Fraŭlinoj Pannevin, Hilda Cederblad kaj Schafer, Sinjorinoj Rosa Junck, Mudie, Rhodes, Guivry kaj Bergier, S^{roj} Rhodes, Otto Simon, Kuhl, Ostrowsky, Sam. Meyer, Boirac, Gaston Moch, Aug. Montrosier, Bolingbroke Mudie, D^{ro} Javal, Grabowsky, generalo Sebert, Abato Peltier, pastro Schneeberger, niaj Belgaj amikoj Ed. kaj Raym. Van Melckebeke, Seynaeve, Van der Biest, Witteryck k. t. p.

Kelkaj centoj da ĉiutagaj ĵurnaloj raportis pri la Kongreso kaj ĉiuj Esperantistaj revuoj konkuris por la plej plena raporto. Se niaj legantoj estas scivolaj, ili renkontos en nia gazetaro multon da interesaj artikoloj. La grupo de Boulogne intencas eldoni specialan libron kun ĉiuj ĉefaj raportoj. Unuanime la Esperantistaro gratulis tiun ageman grupon kaj ĝian sindoneman prezidanton. La provizora komitato de la Belga Ligo Esperantista sendis letere sian dankon kaj siajn gratulojn al la organizantoj de tiu sukcesplena Kongreso.

Jos JAMIN.

El la parolado de D^{ro} Zamenhof.

La belega parolado, kiun eldiris D^{ro} Zamenhof en la malferma kunsido de l' Kongreso, finiĝis per impresiga preĝa alvoko, kiu tre forte kortuŝis la audantaron kaj kiun ni plezure konigas al niaj legantoj:

« En tiu ĉi solena momento mia koro estas plena de io nedifinebla kaj mistera kaj mi sentas la deziron faciligi la koron per ia preĝo, turni min al ĉiu plej alta forto kaj alvoki ĝian helpon kaj benon. Sed tiel same kiel mi en la nuna momento ne estas ia naciismo, sed simpla homo, tiel same mi ankaŭ sentas, ke en tiu ĉi momento mi ne apartenas al ia nacia aŭ partia religio, sed mi estas nur homo. Kaj en la nuna momento staras inter miaj animaj okuloj nur tiu alta morala Forto, kiun sentas en sia koro ĉiu homo, kaj al tiu ĉi nekonata Forto, mi turnas min kun mia preĝo:

Al Vi, ho potenca senkorpa mistero,
Fortego, la mondon reganta,
Al Vi, granda fonto de l' amo kaj vero
Kaj fonto de vivo konstanta,
Al Vi, kiun ĉiuj malsame prezentas,
Sed ĉiuj egale en koro Vin sentas,
Al Vi, kiu kreas, al Vi, kiu reĝas,
Hodiaŭ ni preĝas.

Al Vi ni ne venas kun kredo nacia,
Kun dogmoj de blinda fervoro;
Silentas nun ĉiu disput' religia
Kaj regas nur kredo de koro.
Kun ĝi, kiu estas ĉe ĉiuj egala,
Kun ĝi, la plej vera, sen trudo batala,
Ni staras nun, filoj de l' tuta homaro
Ĉe Via altaro.

Homaron Vi kreis perfekte kaj bele,
Sed ĝi sin dividis batala;
Popolo popolon atakas kruele,
Frat' fraton atakas ŝakale.
Ho, kiu ajn estas Vi, forto mistera,
Aŭskultu la voĉon de l' preĝo sincera,
Redonu la pacon al la infanaro
De l' granda homaro!

Ni juris labori, ni juris batali,
Por reunuigi l' homaron.
Subtenu nin, Forto, ne lasu nin fali,
Sed lasu nin venki la baron;
Donacu Vi benon al nia laboro,
Donacu Vi forton al nia fervoro,
Ke ĉiam ni kontraŭ atakoj sovaĝaj
Nin tenu kuraĝaj.

La verdan standardon tre alte ni tenos:
Ĝi signas la bonon kaj belon.
La Forto mistera de l' mondo nin benos,
Kaj nian atingos ni celon.
Ni inter popoloj la murojn detruos,
Kaj ili ekkrakos kaj ili ekbruos
Kaj falos por ĉiam, kaj amo kaj vero
Ekregos sur tero.

Kunuigu la fratojn, plektigu la manojn...
Antaŭen kun pacaj armiloj!
Kristanoj, hebreoj aŭ mahometanoj,
Ni ĉiuj de Di' estas filoj.
Ni ĉiam memoru pri bon' de l' homaro
Kaj malgraŭ malhelpoj, sen halto kaj staro,
Al frata la celo ni iru obstine
Antaŭen, senfine!

DIVERSAĴOJ.

Kongreso de Tutmonda Ekonomia Plivastigo. — Tiu kongreso okazis en Mons de l' 24^a ĝis la 28^a de Septembro kaj kunvenigis tre grandan nombron da eminentaj ekonomiistoj kaj esploristoj. Inter la multaj decidoj faritaj de tiu grava kongreso, du estas speciale atentindaj. Unue, la polusaj esploristoj, ĉeestantaj ĉe la kongreso, decidis organizi ne plu naciajn sed internaciajn esploradojn de l' polusoj: ĉiuj forestantaj esploristoj sendis sian konsenton pri tiu projekto; en speciala kunveno, okazanta ĉe la kongreso, decidis organizi oni decidis pri la praktika organizacio de tiuj esploradoj. Dua grava decido estis la fondo de internacia organizacio de Etnografio, kun Centra Oficejo en Bruselo: inter la tri membroj de tiu Centra Oficejo, ni plezure vidis la nomon de nia amiko, Kom^o Lemaire, kies etnografiaj laboroj estas tre ŝatataj. Tiel, pli kaj pli la homoj detruas kaj disjetas la artefaritajn barilojn kiuj ilin disigas; internacieco vere frata enpenetras ĉiujn iliajn entreprenojn kaj laborojn, sed ve! ili ankoraŭ malŝatas la necesan, la nepre necesan kondiĉon por vera, efika internacieco: komunan helpan lingvon. Kiu povos diri al ni kiom da malhelpoj kaj senutilaj laboroj alportas al tiuj internaciaj oficejoj la senfortiganta diverseco de l' lingvoj? Kaj kiamaniere interkompreniĝos la ĉiulingvaj esploristoj kiuj baldaŭ enŝipiĝos, kune veturonte al la misteraj blankaj polusoj? Antaŭ ili staras la mirinda interkomprenilo, kiu tiel multe faciligus ilian pezan taskon: ĉu ili rifuzos ĝin? Aliloke ni raportas pri la pledado por Esperanto kiun eldiris en tiu kongreso S^{ro} Kom^o Lemaire.

Beethoven. — La sorto donacis strangan, tute apartan karakteron al la genia, supernatura muzikisto kiu, kun Bach, Mozart, Wagner, Brahms, levigis la muzikarton ĝis neatentinda, nehomaj altaĵoj. La fama kreinto de l' naŭ simfonioj posedis tre amegan koron, kiu tre profunde impresiĝis je l' sentado de l' amikeco kaj de l' amo, sed, tre suspektema, tre kolerema, li subite detruis kaj forĵetis la plej karan amikan ligan, pro ia neatentinda, plej ridinda kaŭzo: tio daŭris ĝis la sekvanta tago kaj tiam, akre bedaŭrante sian faron, li petis pardonon per plej amika, karesplena letero.

Li estis tre aŭtoritata kaj, kiam oni persiste kontraŭdiris al li, li rapide kaj timinde ekkoleris. Lia amiko kaj instruato, Ries, rakontas amuzan ekzemplon de tiu koleremo. Ian tagon, kiam Ries tagmanĝis kun sia glora sed malriĉa majstro en Viena trinkejo: « *La Cigno* », la kelnero alportis pladon kiun ili ne mendis. Tiu eraro kaŭzis interdisputadon kaj, ĉar la kelnero tute neklere argumentis, Beethoven subite ekkolerigis kaj, ekpreninte la pladon, ĝin li renversis sur la kapon de l' malfeliĉa disputemulo. Estis spicaĵo laŭ la Viena modo, aranĝita kun granda kvanto da dika, kolorita saŭco. De l' kelnera vorto, la densa fluidaĵo defluis per zigzagantaj riveretoj laŭlonge de la vizaĝo, eniĝante en la okulojn, ĉirkaŭirante la nazon kaj degutante de l' lipharaj kaj barabaj haroj per brilaj diverskoloraj gutoj. La kompatinda kelnero, blindigita, havante multajn pladojn en la manoj, povis uzi nur sian langon: li elpuŝis ĝin plej longe, turnis, returnis kaj movis ĝin ĉi-flanken, vane klopodante kontraŭstari la saŭcan defluadon, dum Beethoven, stariĝinte, senkompate kaj indigne daŭrigis la koleran diskutadon kaj ree subakvigis la malfeliĉulon per torento de elokventeco. Senfina ridego ekkaptis la tutan trinkejon, antaŭ tiu spektaklo inda inciti la talenton de ia Hogarth aŭ de ia Cruikshank.

Eble multaj inter niaj belgaj amikoj nescias ke tiu dia artisto, kies lastaj majstraĵoj, sendube neniam superotaj, alti-

FRANCA=FLANDRA FAKO.

Au glorieux Auteur de l'Esperanto, le Dr Zamenhof, que le Gouvernement Français vient de nommer Chevalier de la Légion d'Honneur, « La Belga Sonorilo » présente ses sincères félicitations.

Ligue et Journal. — Nous insistons vivement pour que tous nos amis comprennent qu'il est de leur devoir de soutenir par leur modeste obole les deux organismes qui dirigeront désormais la lutte pour l'Esperanto en Belgique. A ceux qui ne redoutent aucune charge, qui s'imposent volontiers toutes les fatigues, que nos amis accordent au moins et sans hésiter la minime rétribution que nous leur demandons. Le Belge, dit-on, refuse aux belles causes ce qu'il consacrerait au centuple aux plus frivoles amusements. Nous au moins, Espérantistes, qui poursuivons un but si hautement humanitaire, ne justifions pas cette décourageante parole.

Le journal dont les charges, par suite de l'abstention de trop nombreux amis ainsi que des améliorations et modifications que nous y apportons, sont devenues très lourdes, augmente quelque peu le prix de l'abonnement : celui-ci sera désormais de 4 fr. par an (5 fr. avec inscription à la Ligue). Nous prions nos amis d'envoyer sans tarder à l'Administration du journal la minime somme de 5 fr. ou d'en permettre la perception par quittance postale. Après l'apparition du 2me numéro, une quittance postale sera présentée à tous nos abonnés. Nous espérons qu'ils lui réserveront un bon accueil.

Notes en marge de l'Esperanto.

Trois lignes d'introduction. — Le Congrès de Mons et le vœu du Commandant Lemaire. — L'activité volapükiste.

La direction de ce journal, qui s'adresse, non seulement aux esperantistes, mais encore à ceux qui pourraient le devenir, a cru profitable d'y réserver une petite place, de temps à autre, à un brave homme qui n'est à peine qu'un demi-esperantiste mais qui se trouve excellemment placé pour entendre ce qu'on dit autour de lui et comment on apprécie notre moderne croisade ; qui fréquente le monde, la bourse et la finance ; qui voit des journalistes, des avocats, des politiciens, des gens de peu et des ploutocrates, des maîtres et des valets, des savants et des artistes, des comptables et des littérateurs ; bref, qui, sans se désintéresser du mouvement esperantiste, est curieux surtout de rapporter l'accueil qu'on ménage à ce nouveau levier de civilisation, de scruter les sources profondes de ses triomphes, de dévoiler les obstacles qu'on lui suscite et qu'on lui suscitera. Ce brave homme a une très pauvre opinion de lui-même ; mais il est plein de bonne volonté et d'ailleurs il pense, comme Pascal, que pour qu'on croie du bien de lui il est prudent qu'il n'en dise point, mais qu'il se mette à l'œuvre.

Cette année a vu beaucoup de Congrès. L'avant-dernier était celui tenu à Mons au mois de septembre dernier et dit d'« expansion mondiale. » Ce fut un congrès célèbre. Le Roi en personne consentit à ouvrir ces solennelles assises et M. Beernaert, ministre d'Etat, lui accorda cette définition imprévue et un peu exagérée peut-être de « Congrès des Congrès. » Les résultats pratiques et immédiats de cette assemblée de savants, de commerçants, de professeurs et d'hommes de robe furent maigres cependant. On n'en retiendra que deux : la formation d'une entente internationale en faveur de la conquête des pôles et un effort vers l'internationalisation. On s'y comprit mal d'ailleurs puisqu'on n'y parla pas esperanto...

Pendant, la langue seconde eut les honneurs de ce congrès, et, à ce titre, il constitue pour elle un petit triomphe, caractéristique du chemin qu'elle ne cesse de parcourir : notre brillant et dévoué partisan, le Commandant Lemaire y présenta, en effet, à la section de l'Enseignement, un vœu, en faveur de l'esperanto, qui fut acclamé et unanimement adopté et dont voici le texte :

« Le Congrès de Mons recommande à ses membres l'étude de l'esperanto ; cette étude est indispensable à ceux qui veulent pouvoir parler, en connaissance de cause, de la question d'une langue internationale, langue seconde la même pour tous ;

» Il faut quatre heures à une intelligence moyenne pour pouvoir écrire et lire l'esperanto avec seulement quelques fautes ;

» Lorsque ce premier effort aura été fait, on reconnaîtra que l'enseignement complet de l'esperanto ne demande qu'une douzaine de leçons ;

» Dès lors, les prochains Congrès pourront s'entendre pour demander l'inscription de l'esperanto aux programmes scolaires. »

Remarquez, m'écrivit à ce sujet mon excellent ami Seynaeve, la diplomatie de ce vœu : il ne prête le flanc à aucune critique, puisqu'il pose la question préalable de l'étude de la langue avant toute discussion ; les membres des prochains congrès, qui ne se seront pas conformés à cette condition préalable, seront donc dépourvus de toute autorité.

On le voit, ce congrès n'a pas résolu la question de l'introduction de l'esperanto dans les programmes scolaires, introduction qui a, parmi les nôtres, beaucoup de partisans. On peut se demander même si ce sera là l'œuvre d'un congrès prochain ? Ce qui est incontestable, c'est qu'on a accueilli sans hostilité, sans répugnance, avec enthousiasme au contraire le vœu du commandant Lemaire. C'est une chose caractéristique. Un jalon est posé dans cette voie. On ne le déplantera point. Et après lui il en viendra d'autres.

Que l'adoption de ce vœu aussi soit un exemple pour nos amis. Le jour où nous en aurons beaucoup de pareils derrière nous, nous pourrions « agir »

avec la confiance du triomphe. Il ne faut pour cela que du courage et de la persévérance. Qu'on se le dise bien : les ennemis de nos efforts ne désarment pas. Les volapükistes, qu'on croyait morts et enterrés depuis longtemps, se réveillent. Ils ont même entrepris en ces derniers temps une campagne de presse dont je parlerai ici même un de ces jours.... A l'œuvre donc ! antaŭen !

VIEILHOMME.

L'Esperanto au Congrès International d'enseignement primaire à Liège.

Dans sa séance du 7 septembre dernier, que le Congrès International d'Enseignement primaire a tenue à Liège, M. Robelin, secrétaire de la Ligue française de l'Enseignement, a prononcé un remarquable discours en faveur de l'étude de l'Esperanto.

L'assemblée a écouté avec le plus grand intérêt l'exposé de M. Robelin et a émis unanimement le vœu que l'Esperanto soit porté au programme d'études de l'école primaire.

« La Belga Sonorilo » biedt hare welgemeende heilwensen aan onzen roemrijken en beminden meester, Dr Zamenhof, dien het Fransch Staatsbestuur tot Ridder van het Eerelegioen benoemd heeft.

Aan de Esperantisten.

Na het Wereldcongres van Boulogne s/M is het Esperanto als 't ware in eene nieuwe phase getreden.

Niet alleen werd daar een aanschouwelijk bewijs gegeven, dat het Esperanto als praktische taal bestaat ; dat het zich voortreffelijk leent tot woordenwisseling, zang en tooneel ; dat het een middel is bij uitmuntendheid ter bevordering van handelsbetrekkingen en wereldverkeer, het voertuig van literatuur, wetenschap en kunst, — maar het Congres heeft daarenboven de leden der groote Esperantische familie uit de vijf werelddeelen te zamen gebracht en die vereenigd in eenen band van geestdriftige stemming en algemeene verbroedering.

Wij behoorden tot de gelukkigigen, welke de heerlijke dagen van dit gedenkwaardig congres hebben medegeleefd. Het waren dagen van onuitsprekelijk genot, van nooit gevoelde begeestering. Ons aller betrouwen in het welslagen onzer verheven onderneming werd er tot eene onwrikbare overtuiging en wij zijn naar onze haardsteden teruggekeerd met verjongden moed en als tot een nieuw leven herboren.

Is nu voor ons, Esperantisten, een nieuwe tijd aangebrosen, dan geldt het vooral een tijd van onverdroten werkzaamheid, van onverpoosde propaganda.

Wij zien nog in verbeelding Dr R. Van Melckebeke, den woordvoerder der Belgische esperantisten te Boulogne het spreekgestoelte bestijgen, en ons klinkt nog zijne kernige, schitterende rede tegen. Hij steunde zich op onze nationale kenspreuk : Eendracht maakt macht ! En daarop zinspelend deed hij een warmen oproep tot allen : de zege van het Esperantism ligt in de vereeniging van ons aller krachten van ons aller medewerking.

Om onze zaak te doen veld winnen en gedijen is het vooral noodig het orgaan der Belgische espe-

rantisten — La Belga Sonorilo — krachtdadig te ondersteunen. Sedert drie jaar heeft het de goede zaak doen kennen en verdedigd. Ziehier nu het 1^e nummer van den 4^{en} jaargang, waaraan tal van nieuwe medewerkers hunne beste pogingen zullen wijden. Aan U, geabonneerden van vroeger jaren, het tijdschrift getrouw te blijven en het zooveel mogelijk te verspreiden ; aan U, die tot nu toe voor het blad onverschillig waart, het getal geabonneerden door uwe inschrijving te vergrooten.

Men weet ook, dat in Juli ll. de Belgische Esperantische Bond werd gesticht met het doel de Esperantisten van ons land nauwer aaneen te sluiten en den werkkring voor het Esperanto uit te breiden. Bij dezen bond zijn niet alleen de Esperantische groepen aangesloten, maar al de partij-gangers onzer dierbare hulptaal kunnen er deel van maken. Reeds heeft de Bond vele bijtrekkingen ontvangen, maar zijne leden moeten legio worden ; iedereen moet onze wakkere leiders volgen en steunen.

Om de goede zaak te bevorderen met het Belgisch orgaan der Esperantisten en den Belgischen Esperantischen Bond aan te bevelen, verzochten wij de *Belga Sonorilo* aan deze regelen de gastvrijheid te verleen.

Esperantisten, ondersteunt de *Belga Sonorilo* ! Maakt U lid van den Belgischen Esperantischen Bond !

AMATUS.

(*) Het abonnement op de *Belga Sonorilo* bedraagt 4 fr. ; het lidmaatschap bij den Belgischen Esperantischen Bond met abonnement kost 5 fr.

(Redactie).

Het Esperanto bij het Internationaal Congres van lager onderwijs te Luik.

In zitting van het Internationaal Congres van Lager Onderwijs gehouden te Luik op 7 September ll. heeft de Heer Robelin, Secretaris van den Franschen Onderrichtsbond, eene merkwaardige redevoering uitgesproken, ten voordeele van de invoering der studie van het Esperanto.

De vergadering heeft met de grootste belangstelling het vertoog van den Heer Robelin aanhoord en eenparig den wensch gestemd, dat het Esperanto op het studieprogramma der lagere scholen gebracht worde.

BELGA LIGO ESPERANTISTA.

AL NIAJ AMIKOJ !

La senĉesa penado de la defendantoj de la Helpa Internacia Lingvo Esperanto ricevis en multaj landoj mirindajn rezultatojn. En Francujo, en Anglujo, en Germanujo, nia ideo rapide antaŭenpaŝas kaj ĝi forpelas rapide ĉiujn barilojn kontraŭmetitajn de la antaŭjuĝoj, de la memvola nescieco de l' unuj, de la malprogresita malamikeco de l' aliaj.

La Unua Kongreso Esperantista, kiu ĵus okazis en Boulogne-s-Mer, montris Esperantistojn el pli ol 20 diversaj nacioj, publike kaj admirinde fratiĝantaj per unu sola helpa lingvo kaj aklamantaj la genian aŭtoron de Esperanto, D^{ro}n Zamenhof, kiun, dum lia traŭro tra Parizo, la Franca Landestraro ne timis publike akcepti kaj donaci per la ordeno de la « Honora Legio ».

La hieraŭa utopio fariĝas hodiaŭ tuŝebla realaĵo kaj estos morgaŭ, kiam por ĉiam falos la barilo de l' lingva diverseco, nova kaj grandega venko de la homa spirito en ĝia senlaciĝa bata ado por pli feliĉa homaro.

Certe, nia lando efike partoprenas en tiu agado sed multaj Belgaj Esperantistoj opiniis ke ilia penado, pro nesufiĉa unueco, ne donis la meritajn fruktojn. Ili do kreis Belgan Ligon Esperantistan, kies Provizora Komitato insiste alvokas la kunlaboradon kaj la sindonemon ne sole de ĉiuj Belgaj Esperantistoj sed ankaŭ de ĉiuj kiuj iel interesiĝas je la sukceso de helpa lingvo. Ĝi petas iin pri tre malgranda apogo, pro kiu neniu el ili povos ŝanceliĝi.

La Belga Ligo Esperantista grupigos ĉiujn kiuj deziras kunhelpi al la efektivigo de ĝia celo. Ĉiuj iamaj fervoruloj, ĉiuj hodiaŭaj amikoj, ĉiuj progresemuloj devas ĝin subteni.

*Je l' nomo de l' Provizora Komitato,
LA ĜENERALA SEKRETARIO,
D^{ro} M. Seynaeve.*

LIGUE ESPERANTISTE BELGE.

A NOS AMIS !

Les efforts incessants des défenseurs de la Langue Auxiliaire Internationale Esperanto ont abouti dans de nombreux pays à des résultats magnifiques. En France, en Angleterre, en Allemagne, l'idée progresse à grands pas et voit s'évanouir rapidement tous les obstacles que dressent devant elle les préjugés, l'ignorance volontaire des uns, l'antipathie routinière des autres.

Le Premier Congrès Espérantiste, qui vient de tenir ses assises à Boulogne-sur-Mer, a vu réunis des Espérantistes de plus de vingt nationalités différentes, fraternisant publiquement, en un spectacle admirable, au moyen de leur seule langue auxiliaire et acclamant le génial auteur de l'Espéranto, le Dr Zamenhof, que le Gouvernement Français n'avait pas craint de recevoir publiquement, lors de son passage à Paris, et de faire entrer dans l'ordre de la Légion d'Honneur.

L'utopie d'hier devient aujourd'hui une réalité tangible et sera demain, lorsque sera tombé définitivement l'obstacle de la diversité des langues, une nouvelle et grandiose victoire de l'esprit humain dans sa lutte incessante pour une humanité meilleure.

Notre pays, certes, participe efficacement à ce mouvement, mais à de nombreux Espérantistes Belges il a semblé que le défaut d'union dans leurs travaux empêchait ceux-ci de porter tous leurs fruits. Ils ont donc créé une Ligne Espérantiste Belge, dont le Comité Provisoire fait un chaleureux appel au concours et au dévouement non seulement de tous les Espérantistes Belges mais encore de tous ceux qui s'intéressent d'une façon générale à l'établissement d'une langue auxiliaire. L'appui qu'il leur demande est minime et ne devra faire hésiter aucun d'entre eux.

La Ligue Espérantiste Belge groupera tous ceux qui désirent coopérer à l'œuvre dont elle poursuivra la réalisation. A tous les fervents de la première heure, à ceux d'aujourd'hui, à tous les amis du progrès incombe le devoir de la soutenir.

*An nom du Comité Provisoire,
LE SECRÉTAIRE GÉNÉRAL,
Dr M. Seynaeve.*

BELGISCHE ESPERANTISCHE BOND.

AAN ONZE VRIENDEN !

De gedurige pogingen van de verdedigers der wederlandsche Hulptaal Esperanto hebben in vele landen prachtige uitlagen bekomen. In Frankrijk, in Engeland, in Duitschland, gaat het gedacht met rasse schreden vooruit en het verdriift snel al de hinderpalen der vooroordeelen, der vrijwillige onwetendheid van den eenen, van den gewoone tegenzin der anderen.

Het Eerste Esperantisch Kongres dat onlangs zijne zittingen hield te Boulogne-aan-Zee, vereenigde Esperantisten van meer dan twintig verscheidene natiën, die in een wonderbaar verloop openbaar verbroederden, bij middel hunner eenige hulptaal, en den vernuftigen uitdenker van het Esperanto toejuichten, den Dr Zamenhof, die door het Fransch Staatsbestuur, ter gelegenheid van zijne reis door Parijs, openlijk was ontvangen geworden, en in het herelegioen opgenomen werd.

De hervenschim van gisteren wordt op heden eene tastbare wezenlijkheid en zal morgen, wanneer de hinderpaal der taalverscheidenheid voor goed zal gevallen zijn, eene nieuwe en grootse zegepraal wezen in zijnen gedurigen strijd naar eene gelukkigere menschheid.

Voorzeker neemt ons land een groot deel in die beweging, maar aan talrijke Belgische Esperantisten scheen het dat het ontbreken van eenheid in hunne werking dese belette al hare vruchten te dragen. Zij hebben derhalve een Belgischen Esperantischen Bond gesticht, waarvan het Voorloopig Bestuur een warmen oproep richt tot de medewerking en den toever niet alleen van al de Belgische Esperantisten, maar nog van al diegenen die, in het algemeen, belang stellen in het tot stand komen eener hulptaal. De onderstand die hun gevraagd wordt is klein en zal niemand onder hen moeten doen aarzelen.

De Belgische Esperantische Bond zal al dezen vereenigen die wenschen mede te werken aan de zaak waarvan hij de verwezenlijking zal betrachten. Al de ijverders van het eerste uur, al de vrienden van heden, al de betrachtters van den vooruitgang moeten hem ondersteunen.

*Namens het Voorloopig Bestuur,
DE ALGEMEENE SCHRIJVER,
Dr M. Seynaeve.*

BELGA LIGO ESPERANTISTA.

RAPORTO.

Cirkaŭe je la lastaj tagoj de majo 1905, presita letero, subskribita de S^{roj} L. Blanche, J. Coox, E. de Troyer, J. Jamin, E. Mathys, D^{ro} M. Seynaeve kaj D^{ro} R. Van Melckebeke, estis sendata al ĉiuj plej konataj belgaj Esperantistoj kaj petis ilin bonvoli kunveni por kune decidi pri la rimedoj plibonigi la propagadon de Esperanto en Belgujo. Tiu kunveno okazis la 25^{an} de Junio, ĉe la sidejo de la Antverpena Grupo Esperantista, en Antverpeno: pri ĝi jam raportis « *La Belga Sonorilo* » n^{ro} 35, paĝo 101. Dum tiu kunveno, oni precipe decidis unuvoĉe fondi Ligon de la Belgaj Esperantistoj kaj oni komisiis S^{ojn} Coox, Seynaeve kaj Van Melckebeke por la elverko de projekto de regularo.

La 30^{an} de Julio, dua kunveno okazis en Antverpeno. Ĉeestis en ĝi Fr^{inoj} Daenen, Greiner, Lecointe, kaj S^{oj} Blanche, J. Jamin, Vandersleyen, Verbanck, (Bruselo); S^{oj} Brahm, Champy, De Cae, de Roy, D^o Gunzburg, L. Jamin, Van den kerkhove, Vander Biest-Andelhof, D^{ro} R. Van Melckebeke (Antverpeno); S^{oj} Cogen (Gento), Coox (Duffel), Mathys (Loven), D^{ro} Seynaeve (Kortrejko), Sloutzky (Liĝo). Senkulpigis sin pri sia foresto S^{oj} E. de Troyer (Liĝo), D^{ro} Goffint (Ostendo), M. Moulon (Bruselo), D^{ro} Vander Biest (Antverpeno), Van Oevelen (Zoersel), Witteryck (Bruĝo).

Dum la kunveno, oni ricevis entuziasman telegramon de S^{ro} E. d'Artois (Bruselo).

Sub la prezido de S^{ro} A. Vander Biest-Andelhof, la kunvenintoj longe diskutis kaj fine akceptis la regularon. Oni ankaŭ decidis ke la unua jaro de la Ligo daŭros de tiu tago ĝis la 1^a Septembro 1906 kaj ke tiu kunveno povos anstataŭi la ĝeneralan ordinaran kunvenon, se la komitato opinios tion utila.

Laŭ la ĵus akceptita regularo, oni devis tiam elekti la 6 komitatanojn, ĉiujare elektotajn de la ĝenerala kunveno. Post propono de D^{ro} M. Seynaeve, oni aklamas Kom^{ton} Ch. Lemaire kiel membron de la komitato; post voĉdonado, la prezidanto proklamas kiel aliajn komitatanojn Fr^{ino}n E. Lecointe, S^{oj} L. Blanche, J. Jamin, D^{ro} M. Seynaeve kaj D^{ro} R. Van Melckebeke.

De tiu tago, la komitato, petinte D^{on} M. Seynaeve provizore plenumi la sekretarian oficon, interkorespondis per rondirantaj leteroj, sendataj de la provizora sekretario. Tiamaniere, la komitato faris multajn decidojn; ĝi decidis ke certe dum la unua jaro kaj, se estos eble, dum la venontaj jaroj, la kotizajoj de la membroj de la Ligaj Grupoj estos redonataj al la Grupoj; ĝi decidis havigi al si Ligan Sigelilon, pri kies desegno ĝi komisiis Fr^{ino}n Lecointe kaj S^{ojn} J. Jamin kaj R. Van Melckebeke; ĝi decidis krei « *varbajn kajerojn* », enhavantajn membrajn kartojn kaj donotajn al ĉiuj bonvolaj liganoj, por obligi al ili senĉesan facilan varbadon de novaj liganoj; ĝi jam ekzamenis gravajn propagandajn projektojn de « *rondirantaj ekspozicioj* » kaj de « *lumfigurajoj* »: ambaŭ uzeblaj okaze de la paroladoj.

Kunsido de la Komitato. La 1^{an} de Oktobro, je la 10^a horo matene, la komitato kunsidis ĉe la loĝejo

de S^{ro} Kom^{to} Lemaire, en Bruselo. Latuta komitato ĉeestis: Fr^{ino} Lecointe, S^{roj} Blanche, Jamin, Kom^{to} Lemaire, D^{roj} Seynaeve kaj Van Melckebeke.

1^e. DIREKTANTA KOMITATO. La komitato elektas kiel prezidanton Kom^{ton} Ch. Lemaire kaj kiel ĝeneralan sekretarion D^{ron} M. Seynaeve: ambaŭ konsentas. Ĉar ŝajnas tute necese ke la administranto de la oficiala organo de la Ligo estu ankaŭ la administranto de la Ligo, la komitato decidas ne elekti sekretarion-kasiston sed provizore komisiis S^{on} Coox, ekster la komitato, por tiu ofico, donante al li la titolon: *administracia sekretario*.

2^e. HONORA KOMITATO. La komitato elektas kelkajn eminentajn Esperantistojn, pri kies konsento oni petos.

3^e. PROPAGANDO. La komitato decidas dissendi al ĉiuj belgaj ĵurnaloj alvokon presotan en ili.

Ĝi decidas elekti grupon da oficialaj paroladistoj de la Ligo kaj pagi iliajn vojaĝajn elspezojn, se tion ne faros la organizantoj de la paroladoj.

4^e. RONDIRANTAJ EKSPOZICIOJ. Post kiam S^{ro} Blanche legis raporton pri tiu punkto, la komitato komisiis S^{ojn} L. Blanche kaj L. Coop. Jamin por prepari albumojn kies depreneblaj folioj montros ĉiulandajn aŭ komercajn aŭ sciencajn aŭ diversajn dokumentojn. La paroladistoj kunportos tiujn albumojn kaj, dum la paroladoj, montros kaj rondirigos la foliojn.

La komitato ankaŭ komisiis S^{ojn} Coox kaj M. Seynaeve por prepari plenan Esperantistan ekspozicion, kiun povos uzi laŭvice la Ligaj Grupoj.

5^e. LUMFIGURAJOJ. La komitato konsentas pri la utileco de la lumfigurajoj dum la paroladoj. Ĝi komisiis S^{on} Van Melckebeke por esplori la demandon kaj insiste petas ĉiujn Esperantistojn ke ili bonvolu konigi al ĝi interesajn Esperantistajn dokumentojn aŭ vidaĵojn, kies montrado estus utila kaj efika.

6^e. AKCEPTO DE LIGA GRUPO. S^{ro} Van Melckebeke, je l' nomo de la Antverpena Grupo Esperantista, petas ke tiu grupo estu akceptata kiel Liga Grupo. La komitato unuvoĉe konsentas. La du delegitoj de la Antverpena Grupo al la Komitato de la Ligo estas S^{roj} L. Coop. Jamin kaj A. Vander Biest-Andelhof.

7e. PROPAGANDAJ BROŝUROJ. La direktoro de « *La Belga Sonorilo* » transdonas al la Ligo la propagandajn broŝurojn, eldonitajn antaŭ du jaroj de tiu ĵurnalo.

8e. DUA KONGRESO ESPERANTISTA. La komitato, ekkoninte la peton de la Esperantistoj el Genève organizi la II^{an} kongreson en tiu urbo, eldiras la deziron ke estus tre preferinde organizi la kongreson en la germana parto de Svisujo; cetere, la I^a kongreso decidis ke la II^a kongreso ne povos okazi en ia francparolanta loko.

9e. LETERO AL D^{ro} ZAMENHOF. La komitato decidas sendi leteron al D^{ro} Zamenhof por lin gratuli pri la granda sukceso de l' I^a kongreso. Jam antaŭe, gratula letero estis sendata al S^{ro} Michaux, prezidanto de la Grupo de Boulogne-s-Mer.

*La Ĝenerala Sekretario,
D^{ro} M. SEYNAEVE.*

REGULARO.

I. — Celoj kaj Agado.

ART. 1. — Sub la titolo: « *Belga Ligo Esperantista* » estas fondita societo de adeptoj kaj aprobantoj de Esperanto en Belgujo.

ART. 2. — La « *Belga Ligo Esperantista* » celas propagandi, ekster ĉia politika aŭ religia demando, la Helpan Lingvon Internacian Esperanto kaj pligrandigi la interrilatojn de Belgujo kun la eksterbelgaj landoj.

ART. 3. — Por trafi tiun celon, la Ligo kreas monan kapitalon por helpi la grupojn, garantii la vivadon de la oficiala organo de la Ligo, eldoni kaj dissendi ĉiuspecajn presajn propagandajn, organizi paroladojn, kursojn kaj ekspoziciojn Esperantaj, kaj efektivi ĉiajn projektojn kiuj, post matura pripensado de la Komitato de la Ligo, montriĝis utilaj, aŭ helpi al ilia efektivigo.

II. — Liganoj, Ligaj Grupoj, Kotizajoj.

ART. 4. — La Ligo konsistas el Liganoj kaj Ligaj Grupoj.

ART. 5. — La kotizajoj de la Liganoj estas jenaj:

- a) Ĉiuj Liganoj pagas ĉiujaran kotizajon da almenaŭ 1 fr. aŭ sumon da 25 fr., pagatan unu fojon por ĉiam.
- b) La Liganoj, kiuj donas ĉiujaran kotizajon da almenaŭ 10 fr. aŭ sumon da 200 fr., pagatan unu fojon por ĉiam, estas nomataj *Protektantaj Liganoj*.
- c) La Liganoj, kiuj donas ĉiujaran kotizajon da almenaŭ 25 fr. aŭ sumon da 500 fr., pagatan unu fojon por ĉiam, estas nomataj *Bonfarantaj Liganoj*.

La Protektantaj kaj Bonfarantaj Liganoj ricevas de la Ligo la oficialan organon.

ART. 6. — Ĉiuj lokaj aŭ regionaj Esperantistaj Grupoj povas fariĝi Ligaj Grupoj kondiĉe: (1)

- a) ke ili kalkulu almenaŭ 10 grupanojn;
- b) ke ĉiuj membroj de la Grupa komitato estu abonantoj de la oficiala organo;
- c) ke ilia regularo estu akceptita de la Komitato de la Ligo.

III. — Organizacio kaj funkciado de la Ligo.

ART. 7. — La Estraro de la Ligo konsistas el Honora Komitato kaj Direktanta Komitato.

Nur la Direktanta Komitato proponas kaj akceptas la membrojn de la Honora Komitato.

La Direktanta Komitato konsistas:

- a) el ses Liganoj elektataj ĉiujare en la Ĝenerala Kunveno montrata en la art. 12).
- b) el la Delegitoj de l' Grupoj.

La Direktanta Komitato elektas ĉiujare inter siaj membroj unu prezidanton, unu ĝeneralan sekretarion kaj unu sekretario-kasiston.

ART. 8. — Ĉiu Liga Grupo, kalkulanta almenaŭ 25 grupanojn, sendas 1 delegiton al la Komitato; ĉiu

(1) La membroj de la Ligaj Grupoj pagas al sia grupo la ligan kotizajon, en aŭ ekster la grupa kotizajo, laŭ regulo difinita de ĉiu grupo (Rimarko de la komitato).

grupo kalkulanta almenaŭ 75 grupanojn sendas 2 delegitojn.

La Grupoj elektas ĉiujare siajn delegitojn, kelkajn tagojn antaŭ la Ĝenerala Kunveno montrata en la art. 12.

ART. 9. — La Direktanta Komitato tuj anstataŭigas la Komitatojn, elektitajn de la Ĝenerala Kunveno, kiuj eksigas aŭ mortas; ankaŭ la Grupoj tuj anstataŭigas siajn delegitojn eksigintajn aŭ mortintajn.

ART. 10. — La Direktanta Komitato kunvenas almenaŭ tri fojojn ĉiujare: nur la ĉeestantaj komita-

tanoj povas voĉdoni.

La Komitato povas voĉdoni nur se almenaŭ la duono de ĝiaj membroj ĉeestas la kunvenon. En okazo de ne-voĉdono pro nesufiĉa ĉeesto de la komitatanoj, dua kunveno povas decidi pri tiuj jam preparolitaj demandoj, kioma ajn estas la nombro da ĉeestantoj en tiu dua kunveno.

Se iu delegito ne povas ĉeesti en ia kunveno de l' Komitato, li devas sin anstataŭigi laŭ reguloj difinitaj de l' Grupoj mem.

Inter la kunvenoj, la komitatanoj interrilatas per rondirantaj leteroj, sendataj de la Prezidanto.

ART. 11. — La Direktanta Komitato direktas la aferojn de la Ligo kaj la propagandon, konforme je la celo de la Ligo.

En okazo de voĉdono, se la kontraŭdirantaj partoj de la Komitato estas samnombraj, la Prezidanto sola decidas.

ART. 12. — Ĝenerala Kunveno de la Ligo okazas ĉiujare. Ĉe tiu kunveno, inter aliaj, la Komitato raportas pri sia agado kaj pri la monelspezoj de la pasinta jaro. La forestantaj Liganoj povas sendi letere siajn voĉdonojn, sed nur pri la elektotaj komitatanoj.

La tagordo estas sendata al la Liganoj almenaŭ dek tagojn antaŭ la kunveno.

IV. — Organo de la Ligo. — Ŝanĝoj en la Regularo.

ART. 13. — La Ligo elektas kiel sian oficialan organon la ĵurnalon: « *La Belga Sonorilo*. »

Tiu ĵurnalo estas tute sendependa de la Ligo. Ĝi enpresas ĉiujn raportojn, avizojn, komunikadojn kaj aliajn dokumentojn, kiujn sendas al ĝi la Komitato de la Ligo. Ĝi publikigas unufoje la nomojn de ĉiuj Liganoj kaj ĉiunumere la nomojn de la Honoraj Komitatanoj.

ART. 14. — La Liga jaro, same kiel la ĵurnala jaro, komenciĝas la 1^{an} de Septembro.

ART. 15. — Nur la Ligo, per ĝenerala voĉdono, povas fari ian ŝanĝon en la jena Regularo. Por ke la proponita ŝanĝo estu akceptata, ĝi devas ricevi la $\frac{2}{3}$ de l' voĉoj.

ART. 16. — La demandoj, je kiuj ne respondas ia artikolo de la jena Regularo, estas solvataj de la Direktanta Komitato.

Principaux Manuels en langue française.

en vente aux dépôts de la Maison HACHETTE & Cie et chez SPINEUX & Cie à Bruxelles.

Grammaire et exercices de la langue Internationale Esperanto par L. DE BEAUFONT. — Prix 1.50 frc (port en plus.)

L'Esperanto en 10 leçons par TH. CART et M. PAGNIER. — Prix 0.75 (port en plus.)

Dictionnaire Esperanto-Français par L. DE BEAUFONT. — Prix 1,50 (port en plus)

Vocabulaire Français-Esperanto par TH. CART, M. MERCKENS et P. BERTHELOT. Prix 2.50 (port en plus.)

Thèmes d'application par L. DE BEAUFONT. — Prix 2.00 (port en plus),

Nederlandsche Handboeken.

Bij den schrijver te Hilversum (Holland) — Volledig Leerboek der opkomende wereldtaal Esperanto, door DREVES UITTERDIJCK, Trompschool, Hilversum. — Prijs: fl: 1.50 (3.25 fr.) verzendingskosten daarboven.

Bij den drukker van *La Belga Sonorilo*, Nieuwe Wandeling, 4, Brugge: Het Esperanto in tien lessen, aan fr. 0,50.

L'Espérantiste.

Organe de la Société Française pour la propagation de l'Esperanto; rédigé en français et en Esperanto. Directeur: M. L. de Beaufont, Louviers (Eure, France)

Abonnement simple fr. 3.50

Avec inscription à la Société fr. 4.00

The Cosmopolitan Correspondence Club

— INTERNACIA ORGANISMO —

Organo: « THE GLOBE TROTTER ».

Alvokas membrojn el ĉiuj landoj. — Pri pli detalaj informoj sin turni rekte al « *The Secretary of the C. C. C.* » Milwaukee, Wisconsin, U. S. A.

L'Union Postale Universelle
La Poŝta Universala Unuigo

ĈIUMONATA INTERNACIA ĴURNALO

EN RUSA KAJ ALIAJ LINGVOJ.

APERAS LA 1^{an} DE ĈIU MONATO.

Abonkosto: 5 frankoj aŭ 2 rubloj.

Unu numero: 20 kopekoj.

Sin turni al la Redakcio: strato Mario N° 3, log. 6 en Riga aŭ al Societo « ESPERO » Bol. Podjaĉeskaja, n° 24, log. 12 en Peterburgo.

Redaktoro: S^{ro} W. E. Tscheschichin.

Supera Olivoleo de Provenĉujo.

PARFUMITA SAPO « ESPERANTO ».

Sendo de specimenoj laŭ peto. Speciala rabato por la Esperantistoj. Reprezentantoj estas akceptataj en ĉiuj landoj.

Skribu al S^{ro} A. Lanisson à SALON (Provence, France). (48)

L'ANNONCE TIMBROLOGIQUE

ĈIUMONATA ORGANO DE LA KOLEKTANTOJ

de poŝtsignoj, ĵurnaloj kaj ilustritaj poŝtkartoj

estas unu el la plej bonaj iloj por publikigo kaj por la interŝanĝantoj.

Ĝi ekzistas de 15 jaroj, kalkulas abonantojn en ĉiuj landoj de la mondo, kaj estas la OFICIALA ORGANO DE DEK FILATELAJ KAJ PRESAJ-AMANTAJ SOCIETOJ; al ĉiuj membroj de tiuj societoj, ĝi estas sendita devige.

JARA ABONO: 2 frankoj en ĉiuj landoj.

MALGRANDAJ ANONCOJ. 3 frankoj por 12 enpresigoj po 4 linioj.

Sin turni al la Direktoro, S^{ro} ARMAND DETHIER, 66, rue Floris, Bruxelles, Belgique.

Federacio de la Belgaj Filatelistoj.

Oni Korespondas Esperante.

Pri sciigoj oni sin turnu al la Esperantista Sekretario, S^{ro} J. Coox, Kontisto, en Duffel (Belglando). Aldonu poŝtmarkon por la respondo.

Louis Simonon-Jamin

MAKLERISTO

33, rue du Calvaire, LIÈGE (BELGIQUE).

Enportisto de ĉiaj ajn nutrantaĵoj.
Eksteren sendanto de vapor-maŝinoj kaj maŝinoj
por fabrikado de kartoĉoj.

KORESPONDAS EN ESPERANTO.

AKCEPTAS KORESPONDANTOJN EN ĈIUJ LANDOJ.

(43)

Praktika Revuo de Komerciaj Sciencoj.

Redaktata en Franca lingvo sub la direkto de
Sinjoro O. Orban, profesoro ĉe la Universitato de
Lieĝo. — Eliras ĉiumonate dum naŭ monatoj, de la
15^a de Oktobro ĝis la 1^a de Aŭgusto.

Unu numero : 1.00 franko.
JARA ABONO : Belgujo : 5.00 frankoj.
Alilando : 7.50 frankoj.

Sin turni al la Direktoro, 26, rue Basse Wez,
LIEĜO (LIÈGE).

SPINEUX & CIE

FREMDA LIBREJO — FONDITA EN 1833

62, Montagne de la Cour
BRUSELO.

Telefono 3688 ☎ ☎ Telefono 3688

Libroj eldonitaj de HACHETTE & CIE

Vendas ĉiujn esperantistajn librojn kaj, ĝenerale,
ĉiujn librojn verkitajn en ia ajn lingvo.

KORESPONDANTOJ EN ĈIUJ ALIAJ LANDOJ.

ONI KORESPONDAS ESPERANTE.

LA PERILO DE LA GAZETISTARO.

(L'INTERMÉDIAIRE DE LA PRESSE).

99, Boulevard Anspach, BRUXELLES.

Legas, tradukas, detranĉas ĉiujn ĵurnalojn, gazetojn
kaj revuojn de la tuta mondo kaj sendas eltiraĵojn
pri ĉiaj temoj.

Ĉiu kiu deziras interesiĝi je ia demando, abonas
« l'Intermédiaire de la Presse. »

Prezarojn pri abonado oni sendas laŭ demando.
Oni korespondas en Esperanto.

GRAND DICTIONNAIRE FRANÇAIS-ESPÉRANTO

(Granda Vortaro
franca-esperanta)

rédigé en collaboration par
des espérantistes de divers
pays et publié sous la
direction de

kunlabore verkita de
diverslandaj esperantistoj
kaj eldonata je gvidado
de

« LA LINGVO INTERNACIA » & « L'ESPÉRANTISTE »

PAR LA

DE LA

PRESA ESPERANTISTA SOCIETO

(Akcia Societo de Esperantistoj)

33, RUE LACÉPÈDE, PARIS.

2000 PAGES GRAND IN-8°.

PARAIT PAR FASCICULES A PARTIR DE JUILLET 1905.

Prix : 17 FRANCS AU COMPTANT.

Spécimen franco.

Specimeno afranke.

(45)

L'ESPÉRANTO.

Solution du problème de la Langue Internation. auxiliaire

PROPAGANDA BROŝUKO.

Nova eldono — 1^{an} de Januaro 1905.

PREZOJ :	{	Unu ekzemplero	0 15,fr.
		10 ekzempleroj	1.00 »
		20 »	1.50 »
		50 »	3.00 »
		100 »	5.00 »

« La Belga Sonorilo »

TRI JARKOLEKTOJ.

Prezu de ĉiu kolekto { Belgujo : 5,00 frankoj.
Eksterlando : 6,00 frankoj.

Sin turni al S^{ro} J. COOX,

DUFFEL (Belgujo).